

Från: Madelene Larsson <madelene.larsson@jamy.se>

Skickat: den 30 november 2020 15:17

Till: Sveriges kommuner

Kopia: Mikael Thörn <mikael.thorn@jamy.se>

Ämne: Jämställdhetsmyndigheten utskick till chefer och politiker

Hej,

Pandemin är en kris som har drabbat hela samhället. För personer som lever med våldsutsatthet riskerar situationen att förvärras. Trots att många kommuner bedriver ett bra arbete mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, gör pandemins konsekvenser att ännu mer måste göras för att ge våldsutsatta det stöd och skydd som de har rätt till. Det finns fortfarande brister i flera kommuner. Alla våldsutsatta har rätt att få stöd och hjälp oavsett var i landet de är bosatta.

Med anledning av Jämställdhetsmyndighetens regeringsuppdrag rörande covid-19 och våldsutsatthet har Jämställdhetsmyndigheten genomfört flera insatser och sammanställt information och goda exempel till kommuner. Se [Våldsutsatthet i samband med covid-19 – Jämställdhetsmyndigheten \(jamstalldhetsmyndigheten.se\)](#)

En framgångsfaktor när det gäller arbetet mot våld i nära relationer i kommuner är att området har hög prioritet bland ansvariga politiker och chefer. **Med anledning av detta sänder vi nu ut detta utskick riktat till chefer och politiker till samtliga kommuners informationsmail och ber mottagaren att vidarebefordra mailet till berörda politiker och chefer inom t.ex. socialtjänsten.**

För två veckor sedan inleddes en nationell kampanj "Tillsammans mot våld", som Jämställdhetsmyndigheten har tagit fram tillsammans med länsstyrelserna. Informationen kommer att visas på sociala medier och ca 500 tv-skärmar på butiker (ICA och Willys-butiker i hela landet. Information om kampanjen har även tidigare skickats till kommuner, bland annat via länsstyrelserna, Sveriges kommuner och regioner samt via olika nätverk. Kommunerna kan ta del av materialet på vår hemsida där affischer och bildspel riktade till våldsutsatta, anhöriga och våldsutövare finns tillgängliga för kostnadsfri nedladdning och användning. [Kampanjmaterial – Tillsammans mot våld – Jämställdhetsmyndigheten \(jamstalldhetsmyndigheten.se\)](#)

Tack för ert viktiga arbete inom området våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Med hopp om fortsatt stärkt arbete inom området i alla kommuner.

Vänlig hälsning,

Madelene Larsson

Handläggare | Mäns våld mot kvinnor

Jämställdhetsmyndigheten

E-post: madelene.larsson@jamy.se

Mobil: (+46) 070-7847509

Adress: Box 73, 424 22 Angered

Besök: Angereds Torg 9

www.jamstaldhetsmyndigheten.se

2020-11-30

UTSKICK TILL CHEFER OCH POLITIKER

Jämställdhetsmyndigheten har fått ett regeringsuppdrag som syftar till att identifiera och utveckla arbetssätt för kommuner att nå ut med information om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Under uppdragets gång har vi sett att det är en positiv utveckling och ett stort fokus på arbetet mot våld i nära relationer, och hedersrelaterat våld och förtryck i flera av landets kommuner. Under de särskilda omständigheter som covid-19 innebär finns ett behov av att hitta nya innovativa vägar att nå ut till våldsutsatta. Jämställdhetsmyndigheten ser därför att rådande kris ställer högre krav på att samtliga kommuner börjar prioritera frågan. Som ett led i regeringsuppdraget har Jämställdhetsmyndigheten haft tre olika webinarier. Under dessa har vi tillsammans med nationella myndigheter, organisationer och kommuner bland annat diskuterat arbetet mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer inklusive våld mot barn och hedersrelaterat våld och förtryck med anledning av pandemin. Ta del av webinarierna här:

<https://www.jamstalldhetsmyndigheten.se/mans-vald-mot-kvinnor/covid-19/webbinarier-om-covid-19-och-valdsutsatthet>

Jämställdhetsmyndigheten har utöver dessa också sammanställt information om stöd till kommuner, checklista, exempel på arbetssätt, råd till våldsutsatta, anhöriga och våldsutövare med mera. Vi gick förra veckan ut med en nationell kampanj i tillsammans med länsstyrelserna där vi tagit fram affischer som riktar sig till våldsutsatta, anhöriga och våldsutövare. Ni kan ta del av allt material här: <https://www.jamstalldhetsmyndigheten.se/mans-vald-mot-kvinnor/covid-19>.

Nedan följer några områden som är särskilt viktiga i arbetet mot våldsutsatthet och för att både kunna nå ut med information och ge det stöd och skydd som alla våldsutsatta har rätt till och behov av. Punkterna är en sammanställning av synpunkter från myndigheter och organisationer samt erfarenheter från arbetet med uppdraget.

Jämställdhetsmyndigheten

Box 73, 424 22 Angered

Besöksadress: Angereds Torg 9

info@jamy.se

www.jamstalldhetsmyndigheten.se

- **Prioritet bland politiker och chefer:** Den viktigaste punkten som lyfts i samtliga webinarier är att området mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck måste vara prioriterad bland politiker och chefer i kommunen. Arbetet inom området behöver ses som ett kommunövergripande ansvar som genomsyrar hela kommunens arbete, inte bara socialtjänsten.
- **Struktur och rutiner:** Det är viktigt att ha en tydlig struktur i arbetet. Långsiktighet är en förutsättning för att kunna bedriva ett utvecklingsarbete inom området. Anställda ska ha rutiner och veta var de ska vända sig också inom verksamheten. För att underlätta arbetet och för att ha en tydlig struktur är aktuella rutiner och handlingsplaner ett bra sätt för att verksamheten i sin helhet ska sträva mot samma mål.
- **En samordnare/särskilt verksamhet:** Kvinnofridssamordnare/utvecklare eller våld i nära relation-enhet är viktigt för att kunna få en bra kompetens och kvalitet i arbetet. En samordnare eller verksamhet som arbetar med mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck stärker arbetet och ser till att kunskap och information om våld når ut i olika delar av förvaltningen inom kommunen och att våldsutsatta synliggörs och får stöd och hjälp. Givetvis får detta inte leda till att frågan enbart är avhängigt en persons arbete, utan det bör ses som en möjlighet att få in perspektivet när man på kommunledningsnivå bedriver planering, uppföljning och utvärdering av de olika verksamheterna. Det är viktigt att kunskapen om våld finns hos såväl chefer som t.ex. biståndshandläggare och personer som arbetar inom äldreomsorg.
- **Utbildningar för både chefer och handläggare:** Utbildningar inom området för alla i förvaltningen är nödvändigt. Det finns mycket kunskap och information tillgänglig idag, den behöver bli en naturlig del i kompetensutvecklingen hos personalen från chefsnivå till handläggarnivå. I en kommun kan det även behövas att några anställda som samordnare/särskild verksamhet har fördjupade kunskaper. Strategisk kunskapsspridning är viktigt ur både kortsiktiga- och långsiktiga perspektiv.

Ta del av Socialstyrelsens kunskapsguide här: <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/vald-och-fortryck/vald-i-nara-relationer/> Ta dela av NCK:s kunskapsstöd och material här: <https://www.nck.uu.se/kunskapsbanken/webbstod-for-kommuner/utbildning-moter-valdsutsatta/>.

Ta del av Barnafrids basprogram om våld mot barn här:

<https://barnafrid.se/basprogram/> Ta del av Nationella kompetensteamets

webbutbildning om hedersrelaterat våld och förtryck här:

<http://www.hedersfortryck.se/yrkesverksamma/webbkurs-heder/>

- **Lokala kampanjer:** Det finns många olika exempel på kampanjer, både lokala, regionala och nationella. Vissa har tagits fram i samverkan med andra aktörer och vissa har kommuner själva tagit fram. En del riktar sig mot särskilt utsatta grupper och andra mot en generell våldsutsatthet. Finns inte möjligheten att ta fram en egen kampanj finns fortfarande möjligheten att sprida andra aktörers kampanjer och material. Exempelvis har Jämställdhetsmyndigheten publicerat informationsmaterial i form av affischer på vår hemsida där kommuner enkelt kan ladda ner och lägga till sin egen logga och lokala stödnummer: <https://www.jamstalldhetsmyndigheten.se/mans-vald-mot-kvinnor/covid-19/informationsmaterial-for-spridning-2>
- **Statistik och systematisk uppföljning:** Att föra statistik är en viktig del för uppföljning av arbetet. Det är ofta en förutsättning för att kunna kartlägga behov och utfall av insatser och hur kunskap/utbildning sprids och omsätts i praktiken. Det möjliggör prioriteringar och bidrar till verksamhetens utveckling, effektivisering och möjlighet att tillgodose enskilda individers behov av stöd och skydd.
- **Flexibilitet och samverkan internt:** En viktig del av arbetet är förmågan att ställa om verksamheten efter behov. Det är en förutsättning för att kunna hantera ett ökat inflöde av våldsrelaterade ärenden. Genom att kunskapen finns inom alla olika delar av förvaltningen finns möjligheten att stötta upp, förstärka och ställa om i tider av kris, pandemier eller vid oförutsedda händelser. Vid en god intern samverkan ökar också möjligheten att samarbeta i situationer som rör enskilda för att undvika att individer faller mellan stolarna.
- **Samverkan med andra kommuner:** Olika kommuner har kommit olika långt i sitt arbete och möter också olika utmaningar. Olika storlek, befolkningsmängd, socioekonomi inom kommunen spelar alla in för prioriteringen inom våldsområdet. Trots detta är det nödvändigt att ha utarbetade metoder och arbetssätt för att kunna bemöta behovet av stöd och skydd oberoende av hur det ser ut. Därmed kan det finnas ett värde i att använda sig av kunskap från andra kommuners arbete. Att samverka mellan kommuner kan bidra till en snabbare utveckling och ett mer hållbart och långsiktigt arbete. Inte minst för mindre kommuner, men även för större.

- **Samverkan med myndigheter och organisationer:** Ett sätt att förbättra samverkan kan vara att starta kvinnofridsnätverk eller jämställdhetsdelegationer för att mobilisera kunskap från olika aktörer på området. Dra nytta av expertområden och de material och stöd som redan finns för arbetet. Samarbete med myndigheter och organisationer är nödvändigt för att få en fungerande samverkan och också tydliggöra ansvarsfrågan för att undvika att individer drabbas av bristande kommunikation och rutiner mellan kommun, myndighet och organisation. För att kunna hjälpa barn som utsätts för våld eller som bevittnat våld behövs ett bra konkret samarbete med förskolan/skolan.
- **Tillgänglighet och kommunikation:** I de delar av verksamheten där man inte lyckas nå ut till olika målgruppen behöver nya arbetssätt etableras. Arbetssätt och metoder bör utvecklas med särskilt utsatta grupper i åtanke. Information bör exempelvis tillhandahållas på lätt svenska, och även översattas till andra språk. Det är viktigt att informationen är anpassad för personer med funktionsnedsättning i form av syntolkning och med möjlighet att lyssna in informationen. Användande av sociala medier kan exempelvis vara ett effektivt sätt för att nå ut till barn och unga och personer som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck. Kommunikation kan ske via radio, tv, och tidningar för att nå en äldre målgrupp. Det är av stor vikt att även fokusera på kommunikation också till våldsutövare och att inte bortse från att insatser för även denna målgrupp ligger inom kommunens ansvar.
- **Särskilt om barn:** Både barnrättsorganisationer och myndigheter som arbetar med våldsutsatthet hos barn efterlyser barnkonsekvensanalyser av arbetet, av pandemin och av specifika insatser. Det bör vara en naturlig del att också utgå från barnen och deras perspektiv, upplevelser och åsikter vid utvecklingen av arbetet mot att barn utsätts, bevittnar eller på andra sätt upplever våld.

Vänliga hälsningar,

Jämställdhetsmyndigheten